

Adatbázisok

I. gyakorlat:

Féléves feladat,
adatbázis tervezés,
SQL bevezető feladatok

Tudnivalók

- Dr. Nagy Enikő
nagy.eniko@nik.uni-obuda.hu
BA. 307. szoba
- Segédanyagok:
analog.nik.uni-obuda.hu
- **Moodle!**
elearning.uni-obuda.hu

Gyakorlat követelménye

- 2 db nagy zárthelyi (6. és 13. hét)
- féléves feladat (FF)

Tankönyv:

Kende-Nagy: Oracle példatár
(Panem Könyvkiadó, 2005)

Jegy kialakítása

- Előadás ZH (max. 25 pont) +
Gyakorlati pontszám (max. 50 pont) +
Féléves feladat + védése (max. 25 pont)

Gyakorlati pontszám:

- Gyak. nagyZH-k: 25-25 pont
 - mindkettőt min. 51%-ra kell teljesíteni

Ponthatárok

- Az elégséges jegyhez 51, a közepeshez 63, a jóhoz 74, a jeleshez 85 pontot kell elérni.

FÉLÉVES FELADAT

Követelmény

- **Gyak. vezető által kiosztott témában egyszerű adatbázis**
 - megtervezése
 - létrehozása
 - lekérdezések készítése
- Információk a Moodle-ben
- Részfeladatok beadása Moodle-n keresztül (1-2 Mérföldkő)

EGYSZERŰ SQL LEKÉRDEZÉSEK

Bevezetés

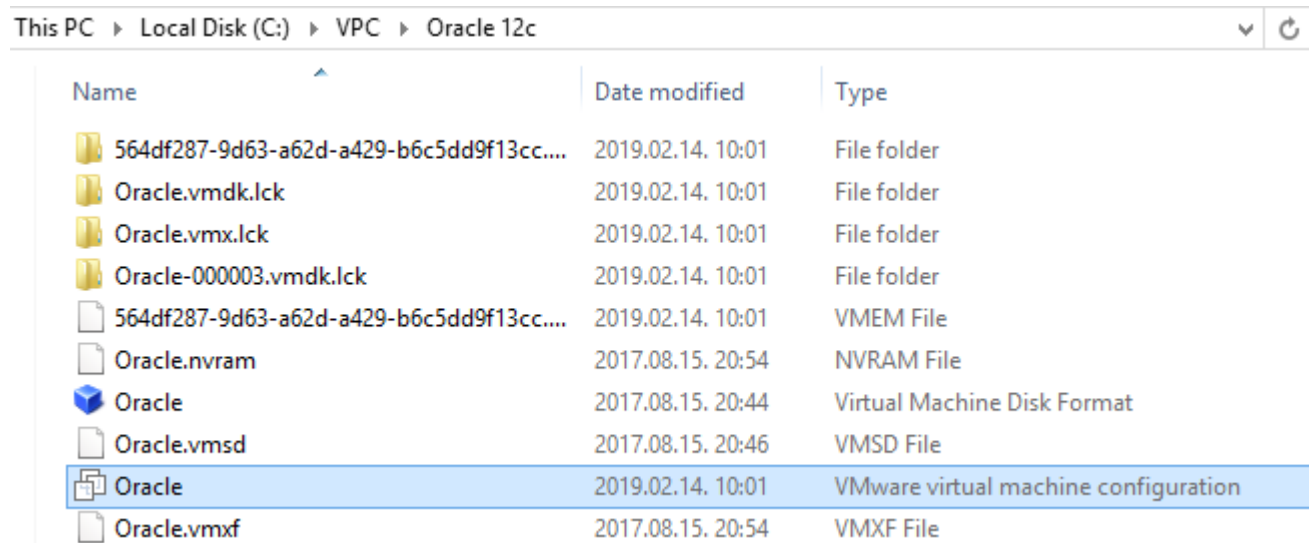
- Mi is az az adatbázis?
 - Első pillantásra: adatok rendezett gyűjteménye.
 - Egyedek (rekord: a táblázat egy sora)
 - Jellemzők (mezők, attribútumok: egy oszlop)

The diagram illustrates the structure of a database table. Above the table, the word "Mezők" (Fields) is centered, with lines connecting it to each of the seven column headers: Customers, FirstName, LastName, StreetAddress, City, State, and ZipCode. To the right of the table, the word "Rekordok" (Records) is positioned, with lines connecting it to each of the six data rows (rows 1010 through 1015).

Customers	FirstName	LastName	StreetAddress	City	State	ZipCode
1010	Angel	Kennedy	667 Red River Road	Austin	TX	78710
1011	Alaina	Hallmark	Route 2, Box 203B	Woodinville	WA	98072
1012	Liz	Keyser	13920 S.E. 40th Street	Bellevue	WA	98006
1013	Rachel	Patterson	2114 Longview Lane	San Diego	CA	92199
1014	Sam	Abolrous	611 Alpine Drive	Palm Springs	CA	92263
1015	Darren	Gehring	2601 Seaview Lane	Chico	CA	95926

Virtuális gép indítása

- Virtuális gép helye: C:\VPC\Oracle 12c
- Virtuális gép indítása: Oracle.vmx
 - VMware virtual machine configuration
- VMware indulásánál: “I copied it” opciót válasszuk

This PC > Local Disk (C:) > VPC > Oracle 12c

Name	Date modified	Type
564df287-9d63-a62d-a429-b6c5dd9f13cc....	2019.02.14. 10:01	File folder
Oracle.vmdk.lck	2019.02.14. 10:01	File folder
Oracle.vmx.lck	2019.02.14. 10:01	File folder
Oracle-000003.vmdk.lck	2019.02.14. 10:01	File folder
564df287-9d63-a62d-a429-b6c5dd9f13cc....	2019.02.14. 10:01	VMEM File
Oracle.nvram	2017.08.15. 20:54	NVRAM File
Oracle	2017.08.15. 20:44	Virtual Machine Disk Format
Oracle.vmsd	2017.08.15. 20:46	VMSD File
Oracle	2019.02.14. 10:01	VMware virtual machine configuration
Oracle.vmx	2017.08.15. 20:54	VMXF File

Szolgáltatás indítása

- Figyeljük meg az IP-címet és másoljuk ki
- Az asztalon található “Tomcat up” parancsikonnal indítsuk el a szolgáltatást
- Böngészőből csatlakozás a szolgáltatáshoz:
IP-cím:8080/apex
Pl.: 192.168.186.128:8080/apex
- Workspace: work1
Username: magyar
Password: Tigris-1
- Otthoni használat:
 - <http://apex.oracle.com>

Ismerkedés a környezettel

- SQL Workshop
 - Object Browser: táblák és egyéb adatbázis-objektumok böngészése
 - SQL Commands: SQL utasítások futtatása
 - SQL Scripts: több utasításból álló "programok" (scriptek) futtatása
- App Builder
 - webalkalmazások készítése és futtatása (nem tanuljuk)

Lekérdezések

- Kérdezzük le az **emp** tábla tartalmát!

```
SELECT * FROM emp;
```

Az EMP tábla - a vállalat dolgozói

- EMPNO: dolgozói azonosítószám (elsődleges kulcs)
- ENAME: név
- JOB: munkakör
- MGR: a dolgozó közvetlen főnökének dolgozói azonosítószáma, ha van az illetőnek főnöke
- HIREDATE: belépés dátuma
- SAL: fizetés
- COMM: jutalék, amennyiben a dolgozó munkaköre szerint kaphat illet
- DEPTNO: részleg azonosítószáma (idegen kulcs a DEPT táblára)

Lekérdezések

- Kérdezzük le a **dept** tábla tartalmát!

```
SELECT * FROM dept;
```

A DEPT tábla - a vállalat részlegei

- DEPTNO: részleg azonosítószáma (elsődleges kulcs)
- DNAME: részleg neve
- LOC: részleg helye (melyik városban található)

Lekérdezések

- Az **emp** táblából csak a dolgozó nevét, fizetését és jutalékát szeretnénk látni.

```
SELECT  ename, sal, comm  
FROM    emp;
```

Lekérdezések

- Nézzük most a nevet, munkakört és a felvétel dátumát!

```
SELECT  ename, job, hiredate  
FROM    emp;
```

Lekérdezések

- Lássuk az azonosítót és a nevet, de az oszlopok elnevezése legyen magyar!

```
SELECT empno AS "Azonosító",  
       ename AS "Név"  
FROM emp;
```

Lekérdezések

- Szeretnénk tudni, ki keres sokat, és milyen munkakörben.

```
SELECT  ename, job, sal  
FROM    emp  
WHERE   sal > 2000;
```

Lekérdezések

- ...és ki kap jutalékot? Mennyit?

```
SELECT  ename, comm  
FROM    emp  
WHERE   comm > 0;
```

Lekérdezések

- Rendezzük a táblázatunkat fizetés szerinti növekvő sorrendbe!

```
SELECT * FROM emp  
ORDER BY sal;
```

Lekérdezések

- ... és csökkenő sorrendbe?

```
SELECT * FROM emp  
ORDER BY sal DESC;
```

Lekérdezések

- Akkor most rendezzünk belépési dátum szerint!

```
SELECT * FROM emp  
ORDER BY hiredate;
```

```
SELECT * FROM emp  
ORDER BY hiredate DESC;
```


Gyakorlás

- Irassuk ki azon dolgozók nevét, munkakörét és fizetését, akiknek a fizetése 1500 USD alatt van. A lista fejléce legyen „Név”, „Munkakör”, „Fizetés”, rendezzen a dolgozók neve szerint növekvő sorrendbe.

Megoldás

```
SELECT  ename AS "Név",  
        job  AS "Munkakör",  
        sal  AS "Fizetés"  
  
FROM    emp  
  
WHERE   sal < 1500  
  
ORDER BY ename;
```

További feltétel kifejezések

- Írassuk ki azon dolgozók nevét, munkakörét és fizetését, akiknek a fizetése **1500 és 2500 USD között** van. A lista fejléce legyen „Név”, „Munkakör”, „Fizetés”, rendezzen a dolgozók neve szerint.

Megoldás

```
SELECT  ename AS "Név",  
        job  AS "Munkakör",  
        sal  AS "Fizetés"  
  
FROM    emp  
  
WHERE   sal BETWEEN 1500 AND  
        2500  
  
ORDER  BY ename;
```

További feltétel kifejezések

- Irassuk ki azon dolgozók nevét, munkakörét és fizetését, akiknek a fizetése **NINCS 1500 és 2500 USD között**. A lista fejléce legyen „Név”, „Munkakör”, „Fizetés”, rendezzen a dolgozók neve szerint.

Megoldás

```
SELECT  ename AS "Név",  
        job  AS "Munkakör",  
        sal  AS "Fizetés"  
  
FROM    emp  
  
WHERE   sal NOT BETWEEN 1500 AND  
        2500  
  
ORDER  BY ename;
```

További feltétel kifejezések

- Írassuk ki a „clerk” munkakörű dolgozók nevét, munkakörét, fizetését. A lista fejléce legyen „Név”, „Munkakör”, „Fizetés”, rendezzen a dolgozók neve szerint.

```
SELECT ename, job, sal FROM emp  
WHERE job LIKE '%clerk%';
```

- Mi történt? Pedig van clerk!!!

Megoldás

- Kis és nagybetűk itt számítanak!

```
SELECT ename, job, sal FROM emp  
WHERE job LIKE '%CLERK%';
```

vagy:

```
SELECT ename, job, sal FROM emp  
WHERE LOWER(job) LIKE '%clerk%';
```


További feltétel kifejezések

- De mi van akkor, ha több munkakörre is kíváncsiak vagyunk? Mondjuk „salesman” és „clerk”...

```
SELECT ename, job, sal FROM emp  
WHERE UPPER(job) IN ('SALESMAN',  
                    'CLERK');
```

Megjegyzés: vagy ... LOWER(job) IN ('salesman',
 'clerk');

Mi az eredmény és miért?

```
SELECT  ename AS Név,  
        sal  AS Fizetés,  
        sal+comm AS Jövedelem  
FROM emp  
ORDER BY sal+comm DESC;
```

Helyes megoldás

```
SELECT  ename AS Név,  
        sal  AS Fizetés,  
        sal+NVL(comm,0) AS Jövedelem  
FROM emp  
ORDER BY Jövedelem DESC;
```

Még egy-két apróság...

- Milyen munkakörök léteznek ennél a cégnél?

```
SELECT job FROM emp;
```

- De nekem elég, ha egy munkakört csak egyszer listáz...

```
SELECT DISTINCT job FROM emp;
```

Még egy-két apróság...

- Ki kap jutalékot? Vigyázat, aki nem kap, annál az érték nem 0, hanem nincs is ott semmi!
- A ...WHERE comm=0; nem fog működni.

```
SELECT ename, comm FROM emp  
WHERE comm IS NOT NULL;
```

Még egy-két apróság...

- Műveletek dátumokkal

```
SELECT ename AS Név, hiredate AS Dátum,  
       EXTRACT(YEAR FROM hiredate) AS BeÉv,  
       EXTRACT(MONTH FROM hiredate) AS BeHó,  
       EXTRACT(DAY FROM hiredate) AS BeNap  
FROM emp  
WHERE hiredate >  
       TO_DATE('05/01/1981','MM/DD/YYYY');
```

Gyakorlás

- Írassuk ki azon dolgozók nevét, jövedelmét (fizetés+jutalék) és részlegazonosítóját, akik a 20 vagy 30 részlegben dolgoznak, és a jövedelmük 1500-nál több. A lista fejléce legyen „Név”, „Jövedelem”, „Részleg”, rendezzen a részlegazonosító szerint növekvő és azon belül név szerint csökkenő sorrendbe.

Adatbázisok

2. gyakorlat:

Csoportosítás

Csoportfüggvények

AVG

- átlag

COUNT

- számosság

SUM

- összegzés

MIN

- minimum

MAX

- maximum

...

Csoportfüggvény használata a teljes táblára

- Példák:

```
SELECT AVG(sal) FROM emp;
```

```
SELECT MAX(comm) FROM emp;
```

```
SELECT MIN(deptno) FROM dept;
```

```
SELECT COUNT(*) FROM dept;
```

Csoportosítás

GROUP BY

- Csoportosítás valamely attribútum(ok) értékei szerint, pl:

GROUP BY deptno: részlegazonosító szerint

GROUP BY job: munkakör szerint

GROUP BY deptno, job: részleg szerint, azon belül munkakör szerint

➤ Helye: a WHERE után, az ORDER BY előtt

Csoportosítás

- Példa: legnagyobb fizetés részlegenként

```
SELECT deptno, MAX(sal)
```

```
FROM emp
```

```
GROUP BY deptno;
```

Csoportosítás

- A csoportosítás miatt nem szerepelhet bármi a SELECT-ben!
 - nem listázható olyan attribútum, ami szerint nem csoportosítunk
- Szerepelhet: **csoportosító attribútum, csoportfüggvény vagy konstans, illetve az ezekből alkotott kifejezések**

```
SELECT deptno, sal, SUM(sal)
FROM emp
GROUP BY deptno;
```

Csoportosítás

- A legkisebb jövedelem (sal + comm) munkakörönként...

```
SELECT job Munkakör,  
       MIN(sal+NVL(comm,0)) Legkisebb  
FROM emp  
GROUP BY job;
```

Csoportosítás

- Az átlagfizetés főnökönként...

```
SELECT mgr Főnökazonosító,  
        ROUND(AVG(sal),2) Átlagfizu  
FROM emp  
GROUP BY mgr;
```

- A ROUND függvény második paramétere a tizedeshelyek száma, alapértelmezés a 0 (egészre kerekítés)

Csoportosítás

- Részlegenkénti összfizetés részlegek szerint rendezve...

```
SELECT    deptno Részlegazonosító,  
          SUM(sal) Összfizetés  
  
FROM emp  
  
GROUP BY deptno  
  
ORDER BY deptno;
```


Csoportosítás

- Hányan dolgoznak a különböző munkakörökben 1000 dollárnál nagyobb fizetéssel?

```
SELECT job Munkakör, COUNT(*) Létszám  
FROM emp  
WHERE sal > 1000  
GROUP BY job;
```

- Ebben az esetben a `sal > 1000` szűrés a csoportosítás előtt történik meg!

A COUNT függvényről

- A COUNT a nem-null előfordulásokat számolja, ha paramétert adunk neki:

```
SELECT job Munkakör, COUNT(*) Létszám  
FROM emp GROUP BY job;
```

```
SELECT job Munkakör, COUNT(comm)  
    "Jutalékot kaphat"  
FROM emp GROUP BY job;
```

Önálló feladat

- A főnök szeretné látni **részlegenként**:
 - a legalacsonyabb fizetést,
 - a legmagasabb fizetést,
 - az átlagos fizetést, és
 - a létszámot.

Megoldás

```
SELECT deptno Részleg,  
        MIN(sal) Legkisebb,  
        MAX(sal) Legnagyobb,  
        ROUND(AVG(sal)) Átlag,  
        COUNT(*) Létszám  
  
FROM emp  
  
GROUP BY deptno;
```

Szűrés csoportokra

- HAVING
- A szűrés a **csoportosítás után** történik
- A csoportosítás eredményeképp létrejövő adatokra szűrhetünk
 - tipikusan a csoportfüggvény által előállított értékekre
- Helye a lekérdezésben: a GROUP BY után, az ORDER BY előtt.

Sorrend

- A lekérdezés elemeinek sorrendje tehát:

SELECT	}	kötelező
FROM		
WHERE		
GROUP BY		
HAVING		
ORDER BY		

Szűrés csoportokra

- Listázzuk a legalább 4 fős részlegeket létszámokkal.

```
SELECT deptno, COUNT(*)
```

```
FROM emp
```

```
GROUP BY deptno
```

```
HAVING COUNT(*) >= 4;
```

Szűrés csoportokra

- Azok a munkakörök, amelyekben a legtöbb kereső dolgozó fizetése 2500 dollár fölött van, a hozzájuk tartozó legnagyobb fizetéssel...

```
SELECT job, MAX(sal)
```

```
FROM emp
```

```
GROUP BY job
```

```
HAVING MAX(sal) > 2500;
```


Szűrés csoportokra

- 2000 USD-nál nagyobb átlagfizetésű részlegek, az átlagfizetés szerint növekvően rendezve...

Megoldás

```
SELECT deptno Részleg,  
        ROUND(AVG(sal)) Átlagfizetés  
FROM emp  
GROUP BY deptno  
HAVING ROUND(AVG(sal)) > 2000  
ORDER BY Átlagfizetés;
```

Szűrés csoportokra

- Listázzuk főnökönként (mgr) a jutalékban nem részesülő dolgozóinak átlagfizetését csökkenő sorrendben, feltéve, hogy ez az érték 1000 USD-nál több.

Megoldás

```
SELECT AVG(sal) Átlagfizetés,  
       mgr Főnök  
FROM emp  
WHERE comm IS NULL AND  
       mgr IS NOT NULL  
GROUP BY mgr  
HAVING AVG(sal) > 1000  
ORDER BY Átlagfizetés DESC;
```


Adatbázisok

3. gyakorlat:

Többléptékes lekérdezések

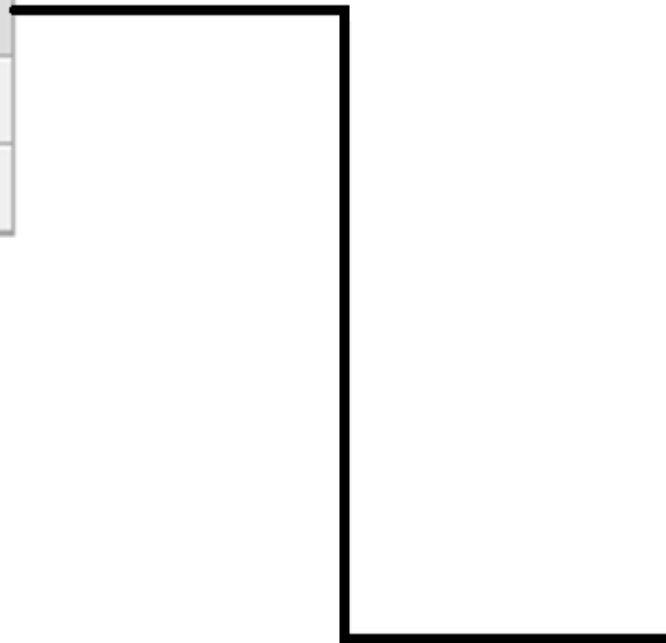
Többléptű lekérdezések

- Cél: a táblák összekapcsolása bizonyos attribútumok megegyezése alapján.
- Példa:
Szeretnénk látni, melyik dolgozó melyik városban dolgozik.
Probléma: a dolgozó neve az emp, a város a dept táblában található!

Táblák összekapcsolása

DEPT		
☐	DEPTNO	789
☐	DNAME	A
☐	LOC	A

EMP		
☐	EMPNO	789
☐	ENAME	A
☐	JOB	A
☐	MGR	789
☐	HIREDATE	31
☐	SAL	789
☐	COMM	789
☐	DEPTNO	789

Összekapcsolás a FROM és WHERE részben

```
SELECT emp.ename, dept.loc  
FROM emp, dept  
WHERE emp.deptno=dept.deptno;
```


Összekapcsolás a FROM és WHERE részben

- Ha elhagyjuk a feltételt, minden sort minden sorral párosít!
 - DE szintaktikailag nem hibás...

```
SELECT emp.ename, dept.loc  
FROM emp, dept  
ORDER BY emp.ename;
```

Összekapcsolás a FROM és WHERE részben

- Nem kötelező az attribútumoknál a táblanév jelzése, ha csak az egyik táblában van olyan.

```
SELECT ename, loc, emp.deptno  
FROM emp, dept  
WHERE emp.deptno=dept.deptno;
```

Összekapcsolás a FROM és WHERE részben

- A * továbbra is használható, ám ilyenkor mindkét tábla összes oszlopát jelenti.
- A deptno kétszer fog szerepelni!
 - Egyik az emp.deptno, másik a dept.deptno

```
SELECT * FROM emp, dept  
WHERE emp.deptno=dept.deptno;
```

Összekapcsolás a FROM és WHERE részben

- Ha csak az egyik tábla összes oszlopát szeretnénk látni:

```
SELECT ename, sal, dept.*  
FROM emp, dept  
WHERE emp.deptno=dept.deptno;
```

Gyakorlás

Akkor most nézzük a dolgozók

- nevét,
- munkakörét,
- részlege nevét!

```
SELECT ename, job, dname  
FROM emp, dept  
WHERE emp.deptno = dept.deptno;
```

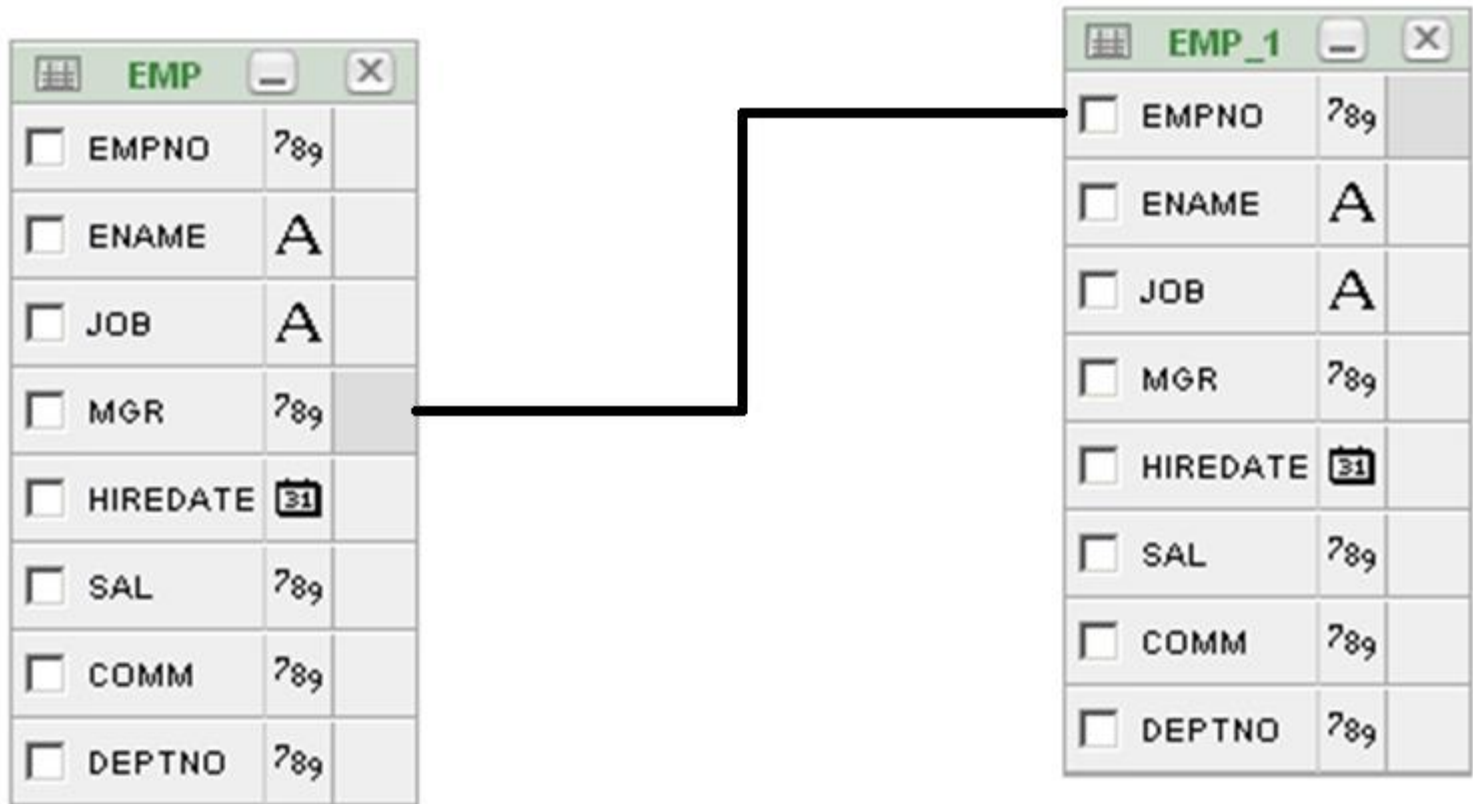
Gyakorlás

Listázzuk az 'ACCOUNTING' részlegben dolgozók

- összes dolgozói adatát,
- és részlegük helyét!

```
SELECT emp.*, loc FROM emp, dept  
WHERE dept.deptno = emp.deptno  
AND dname = 'ACCOUNTING';
```

Táblák összekapcsolása

Példa

- A dolgozók neve mellé kerüljön oda a főnökük neve.

```
SELECT  e1.ename Dolgozó,  
        e2.ename Főnöke  
FROM    emp e1, emp e2  
WHERE   e1.mgr=e2.empno;
```


Példa

- Most a főnök és a beosztott nevén kívül jelenítsük meg kettejük fizetésének a különbségét is!

```
SELECT      beosztott.ename Dolgozó,  
            főnök.ename Főnöke,  
            főnök.sal-beosztott.sal Különbség  
FROM emp főnök, emp beosztott  
WHERE beosztott.mgr=főnök.empno;
```

Gyakorlás

- Listázzuk azon dolgozók nevét, fizetését és főnökük nevét, akiknek a főnöke legalább 3000 dollárt keres.

```
SELECT d.ename Dolgozó, d.sal DolgFizu  
f.ename Főnöke  
FROM emp f, emp d  
WHERE d.mgr=f.empno AND f.sal >= 3000;
```

Gyakorlás

- Listázzuk a főnökök neveit, valamint a beosztottaik számát és átlagfizetését.

```
SELECT f.ename Főnöke,  
COUNT(d.ename) DolgDB,  
ROUND(AVG(d.sal),2)  
DolgFizuÁtlag  
FROM emp f, emp d  
WHERE d.mgr = f.empno  
GROUP BY f.ename;
```

Megoldás

```
SELECT főnök.ename "Főnök neve",  
       COUNT(*) "Beosztottai száma",  
       AVG(beosztott.sal) "Beo. átlagfizu"  
FROM emp főnök, emp beosztott  
WHERE beosztott.mgr=főnök.empno  
GROUP BY főnök.ename;
```

Táblák összekapcsolása

- Másik fajta szintaktika: **JOIN**

```
SELECT ename, loc  
FROM emp INNER JOIN dept  
USING (deptno);
```

- Ugyanaz, mint:

```
SELECT ename, loc FROM emp, dept  
WHERE emp.deptno=dept.deptno;
```

Gyakorlás

- Listázzuk a dolgozók nevét, részlegük azonosítóját és nevét.

```
SELECT ename, deptno, dname  
FROM emp INNER JOIN dept  
USING (deptno);
```

- Ilyenkor nem szabad kiírni a táblanevet!

Táblák összekapcsolása

- A * ebben az esetben csak egy deptno oszlopot mutat!

```
SELECT *  
FROM emp INNER JOIN dept  
USING (deptno);
```

Táblák összekapcsolása

- Ha az attribútumnevek nem egyeznek meg, akkor is használható az INNER JOIN:

```
SELECT  e1.ename Beosztott,  
        e2.ename Főnök  
FROM    emp e1 INNER JOIN emp e2  
ON      e1.mgr=e2.empno;
```


Táblák összekapcsolása

- Vigyázat, ON használatakor újra két deptno oszlop lesz:

```
SELECT *
```

```
FROM emp INNER JOIN dept
```

```
ON emp.deptno=dept.deptno;
```

```
SELECT ename, dept.deptno, dname
```

```
FROM emp INNER JOIN dept
```

```
ON emp.deptno=dept.deptno;
```

Összekapcsolás típusok

- INNER JOIN
- OUTER JOIN fajták:
 - LEFT JOIN
 - RIGHT JOIN
 - FULL JOIN
- NATURAL JOIN

INNER vs. OUTER JOIN

INNER JOIN:

- az e1-ből csak azok, akiknek van főnöke;
- az e2-ből csak azok, akiknek van beosztottja

```
SELECT  e1.ename Beosztott,  
        e2.ename Főnök
```

```
FROM emp e1 INNER JOIN emp e2  
ON e1.mgr=e2.empno;
```

INNER vs. OUTER JOIN

-- azokat listázza, akiknek van és azokat is,
-- akinek NINCS főnök (ahol nincs: NULL lesz)
SELECT e1.ename Beosztott, e2.ename Főnök
FROM emp e1 LEFT JOIN emp e2
ON e1.mgr=e2.empno;

-- ez ugyanaz, mint az alatta lévő:
SELECT e1.ename Beosztott, e2.ename Főnök
FROM emp e1 RIGHT JOIN emp e2
ON e1.mgr=e2.empno;

SELECT e1.ename Beosztott, e2.ename Főnök
FROM emp e2 LEFT JOIN emp e1
ON e1.mgr=e2.empno;

-- mindenki: van beosztottja és főnöke
-- nincs főnöke és nincs beosztottja
SELECT e1.ename Beosztott, e2.ename Főnök
FROM emp e2 FULL JOIN emp e1
ON e1.mgr=e2.empno;

INNER vs. OUTER JOIN

Mi az eltérés az előző lekérdezéshez képest?

- ... emp e1 **LEFT JOIN** emp e2 ...
 - Mindenki megjelenik a Beosztott oszlopban, az is, akinek nincs főnöke.
- ... emp e1 **RIGHT JOIN** emp e2 ...
 - Mindenki megjelenik a Főnök oszlopban, az is, akinek nincs beosztottja.
- ... emp e1 **FULL JOIN** emp e2 ...
 - Az előző kettő együtt.

NATURAL JOIN

- Az egyező nevű oszlopok alapján kapcsol össze.

```
SELECT empno, ename, deptno, dname  
FROM emp NATURAL JOIN dept;
```

```
SELECT *  
FROM emp NATURAL JOIN dept;
```

- Ez tehát **NEM JÓ**:
... emp e1 NATURAL JOIN emp e2 ...

Gyakorlás

- Listázzuk azon dolgozók összes dolgozói adatát és részlegük nevét, akik:
 - a Chicago-i részlegben dolgoznak, és
 - 1000 dollárnál többet keresnek VAGY kapnak jutalékot.
- A megoldáshoz használjunk NATURAL JOIN-t.

```
SELECT empno, ename, job, mgr, hiredate, sal, comm, dname  
FROM emp NATURAL JOIN dept  
WHERE loc = 'Chicago' AND sal > 1000 OR comm IS NOT  
NULL;
```

```
NVL(comm,0) != 0  
NVL(comm,0) <> 0
```


Adatbázisok

4. gyakorlat:

DDL utasítások, megszorítások

DDL és DML utasítások

- DDL: Data Definition Language
 - **táblák, nézetek** létrehozása, módosítása, törlése
- DML: Data Manipulation Language
 - **sorok** beszúrása, módosítása, törlése

Nézetek

- View-k
- Logikailag: egy vagy több tábla adatainak egy részhalmaza.
- Gyakorlatilag: egy lekérdezést „mentünk és úgy használjuk, mintha tábla lenne”.

Nézet létrehozása

```
CREATE VIEW empv2 AS  
  SELECT empno, ename, job  
  FROM emp WHERE deptno = 10;
```

Nézet létrehozása

- Hozzunk létre egy nézetet, amely tartalmazza a részlegazonosítót és a részlegenkénti átlagfizetéseket.

```
CREATE VIEW átlagok AS  
SELECT deptno részleg,  
       round(avg(sal)) átlagfizetés  
FROM emp GROUP BY deptno;
```

Gyakorlás

- Hozzunk létre egy nézetet, amely listázza a dolgozók nevét, jövedelmét (fizetés + jutalék), munkakörét, belépésük évét, valamint részlegük nevét.

```
CREATE VIEW adatok AS
SELECT ename név,
sal + NVL(comm,0) jövedelem, job munkakör, hiredate belépés, dname
részleg
FROM emp INNER JOIN dept
ON emp.deptno = dept.deptno;

SELECT * FROM adatok;
```

Nézet törlése

`DROP VIEW empv2;`

`DROP VIEW átlagok;`

- Az adatok megmaradnak!

Tábla létrehozása

- Egyszerűbb eset: tábla létrehozása egy lekérdezés eredménye alapján:

```
CREATE TABLE emp2 AS  
SELECT * FROM emp;
```

- Mire emlékeztet ez a szintaktika?
- Itt valóban másolat készül!

Tábla létrehozása

- Most azokat másoljuk át új táblába, akiknek 2000 dollárnál több a fizetése!

```
CREATE TABLE emp3 AS  
  SELECT * FROM emp  
  WHERE sal>2000;
```


Tábla létrehozása

- Teljesen új tábla létrehozása:

```
CREATE TABLE új tábla  
(számoszlop NUMBER(5,2),  
szövegoszlop VARCHAR2(10),  
dátumoszlop DATE);
```

- NUMBER típus paraméterei:
 - 1. paraméter: jegyek száma **összesen**,
 - 2. paraméter: **ebből** mennyi törtrész
- A CHAR kötött hosszúságú!

Módosítás

ALTER TABLE táblanév ADD (...)

ALTER TABLE táblanév MODIFY (...)

ALTER TABLE táblanév
DROP COLUMN oszlopnév

ALTER TABLE táblanév
RENAME COLUMN Réginév TO Újnév

Módosítás

- Adjunk hozzá egy új oszlopot a másolat-táblánkhoz, amely a dolgozók kedvenc színét tárolja!

```
ALTER TABLE emp3 ADD  
(színe VARCHAR2(10));
```

Átnevezés, törlés

- Tábla átnevezése:

```
RENAME emp3 TO emp23;
```

- Tábla törlése:

```
DROP TABLE emp23;
```

Megszorítások

- PRIMARY KEY – elsődleges kulcs
- FOREIGN KEY – idegen kulcs
- NOT NULL – az értéke nem lehet NULL
- UNIQUE – minden érték csak egyszer szerepel
- CHECK – az értékek meg kell felelnie a megadott feltételnek

PRIMARY KEY

```
CREATE TABLE dept(  
    deptno NUMBER(2),  
    dname VARCHAR2(14),  
    loc VARCHAR2(13),  
    CONSTRAINT dept_deptno_pk  
    PRIMARY KEY (deptno));
```

FOREIGN KEY

```
CREATE TABLE emp(  
    empno NUMBER(4),  
    ename VARCHAR2(10),  
    job VARCHAR2(9),  
    mgr NUMBER(4),  
    hiredate DATE,  
    sal NUMBER(7,2),  
    comm NUMBER(7,2),  
    deptno NUMBER(2),  
    CONSTRAINT emp_deptno_fk  
    FOREIGN KEY (deptno)  
    REFERENCES dept (deptno));
```

NOT NULL

```
CREATE TABLE emp(  
    empno NUMBER(4),  
    ename VARCHAR2(10) NOT NULL,  
    job VARCHAR2(9),  
    mgr NUMBER(4),  
    hiredate DATE,  
    sal NUMBER(7,2),  
    comm NUMBER(7,2),  
    deptno NUMBER(2) NOT NULL);
```


UNIQUE

```
CREATE TABLE dept(  
    deptno NUMBER(2),  
    dname VARCHAR2(14),  
    loc VARCHAR2(13),  
    CONSTRAINT dept_dname_uk  
    UNIQUE (dname));
```

CHECK

```
CREATE TABLE dept(  
    deptno NUMBER(2),  
    dname VARCHAR2(14),  
    loc VARCHAR2(13),  
    CONSTRAINT emp_deptno_ck  
    CHECK (DEPTNO BETWEEN 10 AND 99));
```

Megszorítás hozzáadása

ALTER TABLE táblanév
ADD CONSTRAINT ...

vagy

ALTER TABLE táblanév
MODIFY ...

- DROP CONSTRAINT megszorításnév;
- ENABLE CONSTRAINT megszorításnév;
- DISABLE CONSTRAINT megszorításnév;

Megszorítás hozzáadása

Példák:

```
ALTER TABLE emp ADD CONSTRAINT  
    minimálbér CHECK (sal>700);
```

vagy

```
ALTER TABLE emp  
MODIFY sal CHECK (sal>700);
```

```
ALTER TABLE emp  
DROP CONSTRAINT minimálbér;
```

Megszorítás hozzáadása

```
ALTER TABLE emp ADD CONSTRAINT  
    minimálbér CHECK (sal>1500);
```

- Nem működik! Csak olyan megszorítást adhatunk meglévő táblához (vagy engedélyezhetünk rá), ami nem mond ellent a benne levő adatoknak!

Gyakorlás

- Hozzuk létre a következő táblát **kutya** néven:
 - **ID**: legfeljebb 3 jegyű egész szám
 - **név**: legfeljebb 20 karakter hosszú szöveg
 - **nem**: legfeljebb 1 jegyű egész szám
 - **szüldátum**: dátum
 - Elsődleges kulcs: **ID**
 - A **nem** csak 0 vagy 1 lehet.
 - A **név** nem maradhat üresen.

Gyakorlás

Kutya tábla megoldása:

```
CREATE TABLE kutya (  
    ID NUMBER(3),  
    név VARCHAR2(20) NOT NULL,  
    nem NUMBER(1),  
    születésnap DATE,  
    CONSTRAINT kutya_id_pk PRIMARY KEY (id),  
    CONSTRAINT kutya_nem_ck CHECK (nem  
    BETWEEN 0 AND 1)  
);
```

Megszorítások lekérdezése

```
SELECT constraint_name,  
       constraint_type, table_name  
FROM   user_constraints  
WHERE  table_name IN  
( 'EMP', 'DEPT' )
```


Adatbázisok

5. gyakorlat:

DML utasítások

DML és DDL utasítások

- DML: Data Manipulation Language
 - **sorok** beszúrása, módosítása, törlése
- DDL: Data Definition Language
 - **táblák** létrehozása, módosítása, törlése

Előkészületek

- Hozzunk létre egy **emp2** táblát a teljes **emp** tábla alapján.
- Hozzunk létre egy **dept2** táblát a teljes **dept** tábla alapján.
- Legyen a **dept2**-ben elsődleges kulcs a deptno.
- Legyen az **emp2**-ben elsődleges kulcs az empno, idegen kulcs a deptno a **dept2**-re.

DML: beszúrás

- Helyezzünk el a **dept2** táblába egy újabb részleget.

```
INSERT INTO dept2 (deptno, dname, loc)  
VALUES (42, 'SAJTKÉSZÍTŐ', 'BUDAPEST')
```

- Ami érdekes:
 - sorrend
 - minden értéket megadunk?

DML: beszúrás

- Az alábbiak közül melyik működik? Miért?

```
INSERT INTO dept2  
VALUES (50, 'NÉV', 'VÁROS')
```

```
INSERT INTO dept2  
VALUES (30, 'NÉV', 'VÁROS')
```

```
INSERT INTO dept2 (dname, loc)  
VALUES ('NÉV', 'VÁROS')
```

DML: beszúrás

- Dolgozó is kell a sajtkészítők részlegébe: vegyünk fel az **emp2** táblába „SAJTKUKAC” munkakörbe egy 1111-es azonosítójú, Ödön nevű személyt.

```
INSERT INTO emp2  
  (empno, ename, deptno, job)  
VALUES (1111, 'ÖDÖN', 42, 'SAJTKUKAC')
```

DML: módosítás

- Legújabb dolgozónknak nem adtunk fizetést, főnöke sincs még.

```
UPDATE emp2
```

```
SET sal=500, mgr=7788
```

```
WHERE empno=1111
```

- Fontos a feltétel megadása, különben mindenhol átírja!!!

DML: módosítás

- Adjunk Ödönnek jutalékot is.
(legyen 10 dollár)

DML példa I

- Adjunk az **emp2** táblához egy *cardnumber* nevű mezőt, amely a dolgozó beléptető kártyájának 5 jegyű azonosítóját tartalmazza. A kártyaszámot a dolgozói azonosítóból képezzük a következő módon:

$$\text{cardnumber} = 10.000 + \text{empno}$$

Megoldás

```
ALTER TABLE emp2  
ADD cardnumber NUMBER(5)
```

```
UPDATE emp2  
SET cardnumber=10000+empno
```

DML példa 2

- Adjunk az **emp2** táblához egy *income* nevű szöveges mezőt, amely a dolgozó jövedelmének mértékét tárolja: akinek a jövedelme 2500 dollár feletti, legyen az income értéke "HIGH", a többieknek "LOW". A megfelelő megszorítással biztosítsuk, hogy mást ne is lehessen beírni ide.

Megoldás – DDL rész

```
ALTER TABLE emp2  
ADD income VARCHAR2(4)
```

```
ALTER TABLE emp2  
ADD CONSTRAINT emp2_ck  
CHECK (income IN ('HIGH', 'LOW'))
```

Megoldás – DML rész

```
UPDATE emp2  
SET income='HIGH'  
WHERE sal+NVL(comm,0)>2500
```

```
UPDATE emp2  
SET income='LOW'  
WHERE income IS NULL
```

DML: törlés

- A cég felszámolta sajtkészítő üzletágát, szegény Ödönt elbocsátották. Töröljük a táblából.

```
DELETE FROM emp2  
WHERE empno=1111
```

- Körültekintően határozzuk meg a feltételt!

DML: törlés

- Töröljük a sajtkészítők részlegét a **dept2** táblából.

DML: Gyakorló feladatok

- Kapjon 20% fizetésemelést minden olyan dolgozó, aki 1981-ben született és nincs jutaléka.

update emp set sal=sal *1.2 where
extract(year from hiredate)=1981 and
comm is null;

DML: Gyakorló feladatok

- Listázzuk ki azoknak a dolgozóknak a nevét, települését, akiknek a neve S-el kezdődik és T-re végződik vagy a településük tartalmaz szóközt.

```
SELECT ename, loc FROM emp INNER JOIN  
dept USING(deptno) WHERE ename LIKE 'S%T'  
OR loc LIKE '% %';
```

DML: Gyakorló feladatok

- Készítsünk egy FULL táblát, mely az emp és a dept táblák adatait tartalmazza.

```
CREATE TABLE emp2 AS SELECT * FROM emp  
INNER JOIN dept USING(deptno);
```

- Módosítsuk a FULL táblában a települést BUDAPEST-re, ahol nincs jutalék és a munkakör A betűvel kezdődik.

```
UPDATE emp2 SET loc = 'BUDAPEST' WHERE  
COMM IS NULL AND JOB LIKE 'A%';
```

DML: Gyakorló feladatok

- --Hozzunk létre egy myEmp táblát (név, születési dátum, munkakör).
- CREATE TABLE myEmp(
 - név VARCHAR2(30) PRIMARY KEY,
 - szüldátum DATE,
 - munkakör VARCHAR2(15)
-);
- --Adjunk hozzá a táblához egy új dolgozót (tetszőleges adatokkal).
- INSERT INTO myEmp VALUES ('Bob', TO_DATE('1979-10-01', 'YYYY-MM-DD'), 'Asszisztens');
- --Módosítsuk a munkakörét.
- UPDATE myEmp
- SET munkakör = 'Irodavezető'
- WHERE név = 'Bob';
- --Töröljük ki ezt a dolgozót.
- DELETE FROM myEmp
- WHERE név = 'Bob';

DML: Gyakorló feladatok

- Készítsen egy laptopok nevű táblát!
- Tábla oszlopai tételesen:
 - márka 32 hosszúságú szöveges mező, mely nem lehet üres
 - megnevezés 32 hosszúságú szöveges mező, mely nem lehet üres
 - memoria egész szám típusú 2 hosszúságú mező, melyre check megszorítást kell bevezetni és az értéke 4 és 64 közé kell essen
 - videokartya szöveges 10 hosszúságú mező, melyet check megszorítással ellenőrizni kell ,hogy vagy 'dedikalt' vagy 'integralt' értéket vehet fel
- Továbbá a táblában állítsa be elsődleges, összetett kulcsnak a márka és megnevezés oszlopot!
- Illesszen be tetszőleges HELYES adatokat a táblába!

DML: Gyakorló feladatok

```
Create table laptop(  
    marka varchar2(32) NOT NULL,  
    megnevezes varchar2(32) NOT NULL,  
    memoria number(2),  
    videokartya varchar2(10),  
    constraint laptop_pk primary key (marka,megnevezes),  
    constraint laptop_ck check (videokartya in ('dedikalt','integralt')),  
    constraint laptop_ck2 check (memoria between 4 and 64)  
);
```

```
insert into laptop values ('Apple','Macbook Air',8,'integralt');  
insert into laptop (marka,megnevezes,memoria,videokartya) values  
('Lenovo','Ideapad 530s',4,'integralt');
```

```
select * from laptop;
```

Gyakorló feladat

- Listázzuk ki azoknak a dolgozóknak a nevét, települését, akiknek a neve S-el kezdődik és T-re végződik vagy a településük tartalmaz szóközt.

```
SELECT ename, loc FROM emp INNER  
JOIN dept USING(deptno) WHERE ename  
LIKE 'S%T' OR loc LIKE '% %';
```

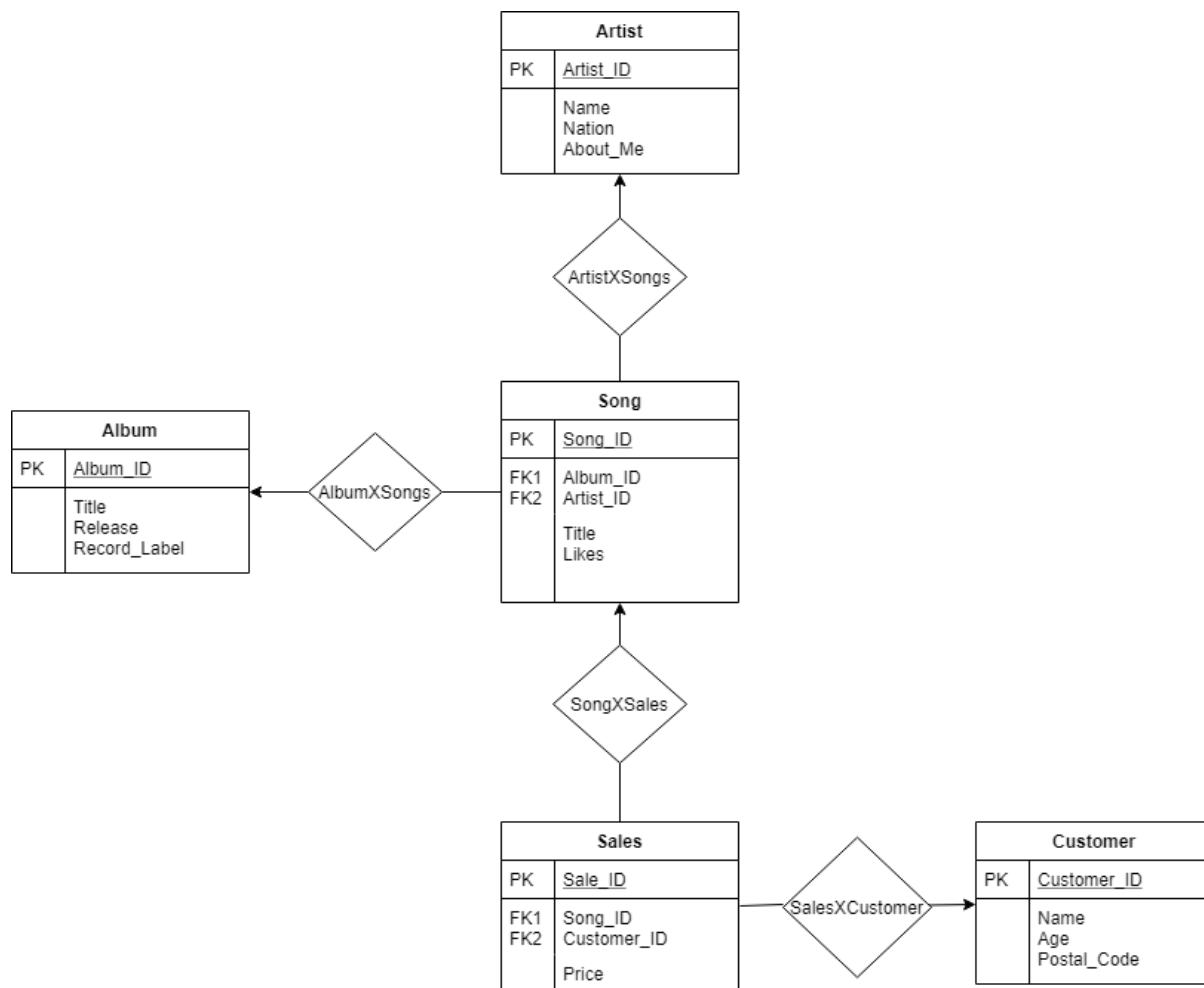

Adatbázisok

6. gyakorlat:

Gyakorlás

A gyakorló adatbázis

Előkészületek

- Jelentkezzünk be az online felületen:
<https://apex.oracle.com/en/>
- SQL Workshop menüpont
- SQL Scripts menüpont
- Upload gomb
- Nyomjuk meg a Run gombot
- Menjünk vissza az SQL Commands menübe

Feladatok

1. Listázzuk ki a tizenéves vásárlókat!

```
SELECT * FROM customer WHERE age < 20
```

2. Listázzuk ki azokat a dalcímeket, amelyeknek a kedvelésük 2 vagy 4. Rendezzük kedvelés szerint csökkenő sorrendbe!

```
SELECT title, likes FROM song WHERE likes IN(2, 4) ORDER BY likes DESC;
```

3. Listázzuk a 10 karakternél hosszabb dalcímeket!

```
SELECT title FROM song WHERE LENGTH(title) > 10;
```

4. Listázzuk azoknak az előadónak a nevét, nemzetiségét, kiknek a nemzetiségében szerepel a "United" szó. Az oszlopnevek magyarul jelenjenek meg!

```
SELECT name Előadó, nation Nemzetiség FROM artist WHERE nation LIKE '%United%';
```

Feladatok

5. Listázzuk azoknak a vásárlóknak a nevét, életkorát akik 20 és 25 év közöttiek!

```
SELECT name, age FROM customer WHERE age BETWEEN 20 AND 25;
```

6. Írjuk ki az adatbázisban lévő dalok összértékét!

```
SELECT SUM(price) FROM sales;
```

7. Mennyi a dalok kedvelésének az átlaga? Használjunk álnevet és 2 tizedes pontosságra kerekítsük!

```
SELECT ROUND(AVG(likes),2) Átlag FROM song;
```

Feladatok

8. Írjuk ki irányítószám alapján az életkorok átlagát! Kerekítsünk egészre!

```
SELECT postal_code, ROUND(AVG(age)) FROM customer GROUP BY postal_code;
```

9. Az előző feladatt bővítsük ki úgy, hogy odaírjuk, hogy az egyes irányítószám alatt hányan laknak!

```
SELECT postal_code, ROUND(AVG(age)), COUNT(*) FROM customer GROUP BY postal_code;
```

10. Írjuk ki a legfiatalabb vásárló életkorát!

```
SELECT MIN(age) FROM customer;
```

11. Listázzuk ki, hogy 2000 után hány albumot adtak ki az egyes kiadók!

```
SELECT record_label, COUNT(title) FROM album WHERE release > 2000 GROUP BY record_label;
```

Feladatok

12. Listázzuk ki azokat a kiadókat, akik 1-nél több albumot adtak ki!

```
SELECT record_label, COUNT(title) FROM album GROUP BY  
record_label HAVING COUNT(title) > 1;
```

13. Listázzuk ki melyik dalnak ki az előadója!

```
SELECT title, name FROM artist INNER JOIN song USING(artist_id);
```

14. Melyik dal mennyibe kerül?

```
SELECT title, price FROM song INNER JOIN sales USING(song_id);
```

15. Listázzuk ki a dalokat az album és az előadó nevével együtt.
Használjunk álneveket!

```
SELECT a.title Album, s.title Dal, a.name Előadó FROM album a  
INNER JOIN song s USING(album_id) INNER JOIN artist a  
USING(artist_id);
```

Feladatok

16. Listázzuk azokat a magyar dalokat, amelyek legalább 20 lájkot kaptak! Rendezzük az eredményt lájkok szerint csökkenő sorrendbe!

```
SELECT title, likes FROM song INNER JOIN artist  
USING(artist_id) WHERE likes > 19 AND nation =  
'Hungary' ORDER BY likes DESC;
```

17. Listázzuk azokat a 'J' vagy 'T' kezdőbetűs előadókat, akik 2010 és 2020 között adtak ki dalokat! Listázzuk a megjelenés évét is, az eredményhalmazt rendezzük ABC sorrendbe!

```
SELECT name, release FROM artist INNER JOIN song  
USING(artist_id) INNER JOIN album USING(album_id)  
WHERE release BETWEEN 2010 AND 2020 AND (name  
LIKE 'J%' OR name LIKE 'T%') ORDER BY name;
```

Feladatok

18. Listázzuk a dalok címét, lájkjuk számát, amelyek legalább 20 lájkot kaptak és 3-5 dollárba kerülnek? Egy cím csak egyszer jelenjen meg és az eredményt rendezzük cím alapján csökkenő sorrendbe!

```
SELECT DISTINCT title, likes FROM song INNER JOIN sales  
USING(song_id) WHERE price BETWEEN 3 AND 5 AND  
likes >= 20 ORDER BY title DESC;
```

19. Mennyit költöttek az egyes vásárlók dalokra? Listázzuk ki a nevüket és az elköltött összeget!

```
SELECT name, SUM(price) FROM sales INNER JOIN  
customer USING(customer_id) GROUP BY name;
```

Feladatok

20. Listázzuk ki hogy melyik dalt hányszor vásárolták meg!

```
SELECT title, COUNT(*) FROM song INNER JOIN sales  
USING(song_id) GROUP BY title;
```

21. Az előző feladatot egészítsük ki azzal, hogy a vásárlók átlagéletkorát is írjuk ki 2 tizedesre kerekítve!

```
SELECT title, COUNT(*), ROUND(AVG(age),2) FROM song INNER  
JOIN sales USING(song_id) INNER JOIN customer  
USING(customer_id) GROUP BY title;
```

22. Módosítsuk az előző feladatot úgy, hogy csak azok jelenjenek meg, akik 1-nél több dalt vásároltak!

```
SELECT title, COUNT(*), ROUND(AVG(age),2) FROM song INNER  
JOIN sales USING(song_id) INNER JOIN customer  
USING(customer_id) GROUP BY title HAVING COUNT(*) > 1;
```

23. Hány db. 4-5\$ közötti értékű dalt vásároltak meg?

```
SELECT COUNT(*) FROM song INNER JOIN sales USING(song_id)  
WHERE price BETWEEN 4 AND 5;
```


Feladatok

24. Listázzuk ki, melyik album hány dalt tartalmaz albumcím alapján!

```
SELECT a.title, COUNT(*) FROM album a INNER JOIN song s  
USING(album_id) GROUP BY a.title;
```

25. Melyik irányítószámról hány dalt vásároltak, milyen összegben és milyen átlagéletkorral? Használjunk álneveket, kerekítsük az átlagot és rendezzük az eredményhalmazt irányítószám alapján növekvő sorrendbe!

```
SELECT postal_code IrSzám, COUNT(*) EladottDB,  
SUM(price) Bevétel, ROUND(AVG(age),2) ÁtlagKor FROM  
sales INNER JOIN customer USING(customer_id) GROUP BY  
postal_code ORDER BY postal_code;
```

Feladatok

26. Készítsünk egy táblát 'eladasok' néven, amely megjeleníti a vásárlók:nevét, életkorát, irányítószámát, mennyi pénzt költött dalokra, magyar oszlopnevekkel

```
CREATE TABLE eladasok AS
```

```
SELECT name nev, age kor, postal_code irszam, SUM(price)  
vasarlas FROM sales INNER JOIN customer
```

```
USING(customer_id) GROUP BY name, age, postal_code;
```

27. Adjunk megszorítást a táblához, ami nem enged kiskorúakat beszúrni a táblába!

```
ALTER TABLE eladasok ADD CHECK (kor >= 18);
```

Feladatok

28. Próbáljuk meg beszúrni a következő adatokat:

Kornél, 16 éves, irányítószáma: 6721, a vásárlása összértéke: 0

```
INSERT INTO eladasok VALUES ('Kornél', 16, 6721, 0);
```

29. Telik az idő, minden vásárló öregedett +1 évet!

```
UPDATE eladasok SET kor = kor + 1;
```

30. Töröljük a 30 év feletti vásárlókat!

```
DELETE FROM eladasok WHERE kor >= 30;
```